

PICTORIGHT

RICHTLIJN APPROPRIATION ART

INGANGSDATUM: 1 JANUARI 2021

ACHTERGROND

Pictoright behartigt de auteursrechtelijke belangen van een diverse groep beeldmakers. Het komt voor dat beeldmakers onderling auteursrechtelijke geschillen hebben. Het gaat dan vaak over gebruik van werk van de ene maker in werk van de andere maker. Op grond van de Auteurswet is dat in beginsel niet toegestaan, tenzij een uitzondering van toepassing is, zoals de parodie-exceptie en de citaatexceptie.

De grenzen van dergelijke uitzonderingen zijn echter niet altijd even duidelijk. Het kan hierdoor voorkomen dat een maker bepaald werk niet mag gebruiken. Pictoright vindt dat in sommige gevallen onwenselijk, omdat het refereren naar of incorporeren van werk van anderen, voor veel kunstenaars onlosmakelijk verbonden is met het creatieve proces. Pictoright vindt het belangrijk dat handhaving van Auteursrecht op een zodanige manier plaatsvindt dat de artistieke vrijheid van makers zo min mogelijk beperkt wordt. Aan de andere kant wil Pictoright er ook voor waken dat bestaand werk grenzeloos gebruikt wordt onder het mom van diezelfde artistieke vrijheid. Pictoright probeert tussen de beide belangen van makers (handhaving van auteursrecht aan de ene kant en expressievrijheid aan de andere kant) op een zo redelijk mogelijke manier te laveren.

Om die reden is deze Appropriation Art beleidsrichtlijn ontwikkeld. Hiermee wordt getoetst of het gebruik 'van werk in werk', naar het oordeel van Pictoright, redelijkerwijs acceptabel is. Als dat het geval is, zal Pictoright in de regel niet handhavend optreden, hoewel dit in sommige gevallen op grond van de Auteurswet wellicht strikt genomen wel had gekund. Het is uiteraard lastig, zo niet onmogelijk, om de grenzen van Appropriation Art versus 'zuivere' auteursrechtinbreuk precies vast te leggen. Dat is ook niet de bedoeling van deze richtlijn. Deze richtlijn wordt door Pictoright slechts gebruikt in het kader van haar (interne) afweging om wel of niet handhavend op te treden. In zoverre kunnen er dus geen rechten aan worden ontleend.

RICHTLIJN

Pictoright behoudt zich het recht voor om niet op te treden tegen gebruik van werk van bij haar aangesloten makers in werk van andere makers, voor zover zij dit gebruik met inachtneming van deze richtlijn gerechtvaardigd vindt. In het kader van deze afweging neemt Pictoright in ieder geval het volgende in aanmerking:

- **In hoeverre sprake is van een nieuwe artistieke betekenis ten opzichte van het gebruikte werk. Van belang in dit verband is onder meer de vraag in hoeverre het werk weloverwogen in een andere, nieuwe context is gebruikt.**
- **Of het gebruik van het bestaande werk gerechtvaardigd is gelet op de artistieke doelstelling van het nieuwe werk en de aard en omvang van het gebruik van het bestaande werk. Pictoright gaat er vanuit dat een maker die ervoor kiest auteursrechtelijk beschermd werk van een ander te gebruiken, desgevraagd bereid en in staat is een toelichting te geven op deze elementen.**
- **In hoeverre de maker van het nieuwe werk duidelijk heeft gemaakt dat het gebruikte werk of daaruit gebruikte elementen niet van hem afkomstig zijn.**
- **De vraag in hoeverre de bron, waaronder begrepen de naam van de maker van het gebruikte werk, wordt vermeld bij het nieuwe werk.**

Let op: ook in het geval dat het gebruik van 'werk in werk' naar het oordeel van Pictoright in beginsel acceptabel is, kan Pictoright aan het gebruik van (reproducties van) het nieuwe werk de voorwaarde verbinden van een vergoeding voor de maker van het bestaande werk. Voorts kan Pictoright ten aanzien van eventuele volgrechtopbrengsten een bepaalde verdeling verlangen tussen de betrokken makers (van het nieuwe en het bestaande werk).